

Anna Wangenheim
Medlem af Inatsisartut, Demokraatit

Besvarelse af § 37 spørgsmål – nr. 67/2021 vedrørende grooming

Kære Anna Wangenheim

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

Spørgsmål 1: Hvilke konkrete tiltage er igangsat på folkeskoleområdet vedrørende forebyggelse af seksuelle krænkelser på de sociale medier samt undervisning i tryk adfærd og forebyggelse af grooming fra pædofile.

18-06-2020
Sagsnr. 2021 - 11039
Akt nr. 17020359

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Svar: Spørgsmålet ligger tæt op af tidligere §37 spørgsmål om folkeskolen, hvorfra der er medtaget uddrag af svar:

072/2019 vedrørende digitalt fag i folkeskolen (uddrag af svar til spørgsmål 1)

"I folkeskolen vil det være nærliggende at arbejde med disse emner i faget personlig udvikling, fx under kategorien samarbejde og kommunikation, men digital dannelse og færden skal også indgå som en naturlig del i alle fag og fagområder i forbindelse med inddragelsen af IT i undervisningen."

184/2018 vedrørende seksuelle overgreb (uddrag af svar til spørgsmål 2):

"I faget 'Personlig udvikling' eksisterer der, inden for kategorien 'personlig udvikling', allerede læringsmål om kærlighed, omsorg og seksualitet, herunder, at eleverne:

- Har viden om, at der findes både voksne mennesker og større børn, som ikke kan sætte grænser i forhold til børn i seksuel henseende*
- Er opmærksomme på at undgå ubehagelige og farlige situationer*
- Ved, hvor de kan henvende sig og få hjælp og støtte i tilfælde af mistanke om eller oplevet seksuelt misbrug*

(Fra læringsmålene for yngstetrinnet)

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at påse, at den daglige undervisning sker i overensstemmelse med de gældende læreplaner og læringsmål for faget.

Læreplanerne for folkeskolen har været gældende siden 2002¹ - og selvom begreberne sociale medier, tryk online færden og grooming ikke indgår specifikt i læreplaner eller læringsmål for personlig udvikling eller andre fag, er det naturligt og forventeligt, at underviserne tilrettelægger og gennemfører en undervisning, der følger udviklingen i sam-

¹ Det korrekte årstal er dog 1. august 2021

fundet og inddrager de nyeste tendenser inden for de enkelte fagområder, herunder den digitale udvikling samt nye medier og begreber.”

Tryk digital færden er en del af området digital dannelse, som der fortsat er fokus på i folkeskolen. Dette fremgår såvel af strategien ”Den digitale folkeskole 2018 – 2019” og ”Det digitale samfund – National digitaliseringsstrategi 2018 – 2021” samt ”Strategi for PiSiu 2021 – 2024”.

I ”National Strategi mod mobning”, som fremlægges ved EM2021, er der ligeledes fokus på chikane og online mobning, som er den mest udbredte online risiko.

Derudover har Paarisa indgået et samarbejde med Sex og Samfund om udarbejdelse af undervisningsmateriale til seksualundervisning i folkeskolens ældste klasser. I dette materiale vil der også være fokus på grænsesætning og relationer.

Endvidere indgår emner som digital dannelse, tryk digital færden og grænsesætning efterhånden i en del undervisningsmaterialer, der anvendes i forskellige fag i folkeskolen – der er tale om både digitale og analoge materialer samt grønlandske og danske materialer.

Jeg har indhentet input fra Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet, som supplerer med følgende:

På landsplan afvikles ”dukkeprojekt”, hvor 9. klassens elever undervises i forældreskab og forældreplanlægning. I undervisningen indgår også seksualundervisning med fokus på grænser og grænsesætning.

Endvidere er der, i Nuuk, seksualundervisning for 8. klasser, som en del af ”Inuusuttumi-it Inuusuttumut-projektet” (ung-til-ung metoden). Her underviser GUX-elever blandt andet i tryk adfærd, grænsesætning og hvordan man navigerer på sociale medier.

Spørgsmål 2: I hvilket omfang har Naalakkersuisut inddraget eksterne aktører, herunder Grønlands Kriminalpræventive Råd, Børnetalsmanden og Red Barnet i arbejdet med tiltag til forebyggelse af seksuelle krænkelser på de sociale medier samt undervisning i tryk adfærd og forebyggelse af grooming fra pædofile?

Svar: Naalakkersuisut, herunder forskellige departementer og styrelser, samarbejder løbende med eksterne aktører som Grønlands Kriminalpræventive Råd, Børnetalsmanden eller Red Barnet om relevante projekter. Det kan for eksempel være i arbejds- eller følgegrupper.

Spørgsmål 3: Indgår begreber som sociale medier, tryk online færden og grooming i dag i læreplaner og læringsmål for folkeskolen, og hvis ikke: Hvornår forventer Naalakkersuisut, at disse vil blive implementeret i nye, reviderede læreplaner og læringsmål?

Svar: Som det fremgår af svaret til spørgsmål 1 indgår begreberne sociale medier, tryk online færden og grooming ikke specifikt i de gældende læreplaner eller læringsmål for personlig udvikling eller andre fag i folkeskolen.

Uddannelsesstyrelsen under Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke er i opstartsfasen af en revision af folkeskolens læreplaner. Læreplaner består af lærings-

mål og med tilhørende vejledninger. Læringsmålene forventes klar i 2022, mens det samlede arbejde forventes klar i 2023.

Uddannelsesstyrelsen planlægger at udarbejde brede og overordnede læringsmål, så det forventes ikke, at der udarbejdes specifikke læringsmål omkring brug af sociale medier, tryk online færden og grooming. Til gengæld vil områderne indgå i de tilhørende vejledninger til læringsmålene.

Spørgsmål 4: I hvilket omfang har Naalakkersuisut indkøbt allerede udviklede undervisningsmaterialer vedrørende grooming og tryk adfærd på sociale medier og versioneret disse til grønlandsk?

Svar: Uddannelsesstyrelsens undervisningsmiddelforlag Ilinniusiorfik har versioneret materialet "Sociale medier", som omhandler de sociale medier Facebook, Instagram og YouTube. Herudover inddrager bogen eksempelvis aldersgrænser for brugere af sociale medier, deling af billeder, film og beskeder, mobning på sociale medier, MeToo og kritisk stillingtagen til, hvem man kommunikerer med online. Sidst i bogen gives en række råd, der kan hjælpe børn og unge til at færdes trygt på nettet.

Bogen er lagt ud på Uddannelsesstyrelsens ibogsportal på Iserasuaat.gl den 10. juni 2021, og udsendes i analog form til alle folkeskoler i løbet af efteråret 2021.

Uddannelsesstyrelsen har desuden versioneret portalen WiFive, hvor der er fokus på sikker digital færden. Målsætningen er at fremme børn og unges internetsikkerhed og skabe bevidsthed omkring sikker og kritisk digital færden i det hele taget – ikke kun hos børnene og de unge selv, men også hos deres forældre. Det er et gratis materiale, som har været tilgængeligt på grønlandsk siden oktober 2020.

Uddannelsesstyrelsen vurderer løbende undervisningsmaterialer fra andre undervisningsmiddelforlag med henblik på versionering, og der indgås løbende aftaler om versionering af undervisningsmaterialer til folkeskolens fag og fagområder.

Spørgsmål 5: Har Naalakkersuisut indgået aftale eller overvejet at indgå aftale med Red Barnet om brug af materialer m.v., som Red Barnet har udviklet, som led i foreningens indsats til forebyggelse af grooming og seksuelle krænkelser på de sociale medier?

Svar: På nuværende tidspunkt er der ikke planer om at indgå aftaler med organisationer om brug af materialer.

Organisationer som eksempelvis Red Barnet tager selv initiativ til udarbejdelse af undervisningsmaterialer, som gerne er til gratis afbenyttelse for undervisere. Uddannelsesstyrelsen henviser og linker til disse fra styrelsens hjemmeside.

Eksempelvis har Red Barnet Grønland sammen med Pisiu, Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd, versioneret undervisningsmaterialet "Sikker Chat" fra Red Barnet Danmark. Materialet "Chat Paaralugu" er gratis tilgængeligt på Red Barnet Grønlands hjemmeside. Brug af sociale medier og grooming indgår i MIOs undervisningsmateriale "Det er min krop", som er rettet mod folkeskolens 4.-7. klasse.

Med venlig hilsen

Peter Olsen